

1.14. Waldorfpedagoogika põhimõisteid

Antroposoofia

1. Loodusteaduslike tunnetusmeetodite täpsusega vaimset maailma uuriv ning kirjeldav teadus. Ülemeelise vaatluse kui teadusharu väljaarendaja oli dr. Rudolf Steiner.
2. Vaimuteaduslike uuringute tulemused kui täiendus loodusteadustele, ajaloole ja teistele teadustele.
3. Vaimuteaduslike uuringute tulemuste rakendamine ühiskonna ja üksikisiku elus (nt pedagoogikas, meditsiinis, ravipedagoogikas, farmaatsias, põllumajanduses, sotsioloogias jne).

Inimeseõpetus – antroposoofia osa, kirjeldab inimest tema erinevate olemusosade ning nendevaheliste seoste kaudu.

Klassiõpetaja – õpetaja, kes võtab otsese vastutuse ühe klassi arengu eest 1. – 6./8. klassini. Klassiõpetaja kujundab klassi kui tervikut ning õpetab perioodõppe aineid ja oskuste piires mõnda võõrkeelt, liikumis- või kunstiainet. Klassiõpetaja teadvustab oma vahetut mõju klassile ning sellest tulenevat enesekasvatuse ja enesetäienduse vajadust. Õpetajate kolleegium* otsustab klassiõpetajasüsteemilt aineõpetajate süsteemile ülemineku aja ja viisi iga konkreetse klassi ja klassiõpetaja puhul eraldi.

Õpetajate/pedagoogiline kolleegium – kooli juhtorgan pedagoogilises valdkonnas, kooli süda. Pedagoogilised arutelud ja otsustamine toimuvad kollegiaalselt, konkreetset vastutusalad on jaotatud üksikinimeste või inimgruppide vahel. Regulaarse koostöö vormiks on kolleegiumi koosolek.

Kolleegiumi koosolek – kooli pedagoogilise juhtimise vorm. Toimub regulaarselt kord nädalas, tegeleb sisulise tööga. Koosolekul osalevad kõik tegevõpetajad.

Perioodõpe – aine süvendatud käsitlemine määratud perioodi (keskmiselt neli nädalat) jooksul. Perioodõppe tund hõlmab koolipäevast põhitunni osa, st kaks akadeemilist tundi. Waldorfkoolides algab perioodõpe esimesest klassist. Perioodõppe

aineid vt õppeainete loendist

Põhitund – topelttund, tavaliselt päeva alguses, käsitleb perioodõppe ainet.

Põhitunni struktuur - vt tunni rütm

Rütmiline osa – põhitunni* või tunni struktuuri osa, tavaliselt tunni alguses.

Erinevate rütmiliste tegevuste – kehakoordinatsioon, laul, retsiteerimine, pillimäng

jms – kaudu mobiliseerib tahet, valmistab tunniks ette. Rütmiline osa on mahukam ja

struktureeritum nooremates klassides.

Pildiline õpetusmeetod – õpetamise meetod jutustavates ainetes 1. – 8. klassis, osaliselt ka hiljem. Elav, kujundlik, kirjeldav sõna äratab lapse fantaasia ja sisemise pildilooma (sisemine aktiivsus). Loob vastukaalu tänapäeval välismaailmast tulvavatele valmis piltidele (sisemine passiivsus).

Vt ka tunde kasvatus

Jutustav osa – põhitundi* lõpetav osa, pildilise õpetuse liik. Sisaldab eakohast jutustust, mida õpetaja jutustab.

Ainevihik – aineõpetuse käigus õpilase poolt valmistatav töövihik – õpik. Sisaldab kokkuvõtteid käsitletud teemadest, vastavaid illustratsioone ja skeeme, iseseisvaid töid, loovtöid jms.

Kuupidu – tavaliselt kuu lõpul toimuv kooli avatud ühisüritus, kus klassid tervikkoosseisus esitavad valitud ja kunstiliselt vormistatud teemasid kuu jooksul õpitust. Üks sotsiaalse koostöö vormidest.

8. klassi lõputöö – klassiõpetaja*-aja lõppu ning iseseisvat töö planeerimise ja teostamise oskust tähistav individuaalne uurimuslik või kunstilis-praktiline loovtöö. Lõputööde esitlemine toimub kevadel kooli avatud üritusel. Lõputööde kaudu väärtustab waldorfkool kõiki põhipädevusi ning loob alternatiivi ainult õpipädevustel põhinevatele teoreetilistele eksamitele. (vt pt 6.: üldpädevuste kujunemine) 8. ja 11. klassi kollektiivseks lõputööks on klassi näidend (vt Draamaõpetus)